

Registratienummer:	RVO18.0145	Portefeuillehouder:	P. Kos
Van afdeling:	Ruimte en Economie	Ter inzage gelegde stukken / bijlagen:	
Behandelend ambtenaar:	C. van der Horst	•	
Telefoonnummer:	(0223) 67 8895	•	
E-mail adres:	c.van.der.horst@denhelder.nl	•	
Onderwerp:	Garantstelling aan de Staat der Nederlanden (het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) voor schatkistbankieren in het onderwijs voor Scholen aan Zee		

Gevraagd besluit:

Op grond van artikel 169 lid 4 Gemeentewet, in samenhang met artikel 7, van de Financiële verordening gemeente Den Helder het college te berichten dat de raad geen bedenkingen heeft tegen het voorgenomen besluit van het college van burgemeester en wethouders om:

Een garantstelling te verstrekken van € 13,25 miljoen aan de Staat der Nederlanden (het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) voor schatkistbankieren in het onderwijs aan Scholen aan Zee.

Publiekssamenvatting

Scholen aan Zee heeft een aanvraag ingediend bij het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap om te kunnen schatkistbankieren in het onderwijs met de leenfaciliteit. De financiële toetsing van de aanvraag door het Ministerie van Financiën heeft inmiddels plaatsgevonden en er zijn door het ministerie van Financiën geen bezwaren gevonden waardoor Scholen aan Zee geen toegang zou kunnen krijgen tot schatkistbankieren voor het onderwijs. Scholen aan Zee kan hiervan echter slechts gebruik maken als de gemeente bereid is een garantie te verstrekken aan de Staat der Nederlanden (het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) ter afdekking van het risico.

Uit de door het ministerie van Financiën opgestelde analyse kredietwaardigheid Scholen aan Zee blijkt dat de financiële positie van Scholen aan Zee voldoende zekerheid geeft om de garantstelling te verstrekken.

Schatkistbankieren betekent dat onderwijsinstellingen de financiële middelen aanhouden bij het ministerie van Financiën (de schatkist). De school krijgt dan een rekening-courant bij de schatkist met de middelen. Vanaf de eigen bankrekening van de school wordt geld naar en van de bankrekening van de schatkist overgeboekt. Voordeel is bijvoorbeeld dat de schatkist een aantrekkelijke rente rekent over leningen.

Inleiding

Scholen aan Zee heeft de gemeente verzocht garant te staan voor een lening van € 13,25 miljoen die zij willen vestigen bij het Rijk, het zogeheten schatkistbankieren in het onderwijs. Deze lening komt in de plaats van de huidige hypothecaire lening bij een commerciële bank. Dit levert Scholen aan Zee een flinke besparing aan rentelasten op.

Hierdoor kan Scholen aan Zee meer geld inzetten voor het onderwijs, wat de leerlingen ten goede komt.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Het borgen van goed kwalitatief onderwijs in Den Helder.

Kader

Binnen de gemeente Den Helder wordt, voor het uitvoeren van de publieke taak, gebruik gemaakt van diverse financiële instrumenten, waaronder het verstrekken van gemeentelijke garanties en/of –geldleningen. Het beleidsmatig aspect heeft de gemeente, naast het wettelijk kader genoemd in het Burgerlijk Wetboek, de Algemene wet bestuursrecht, de Gemeentewet en de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet fido), vastgelegd in haar financiële verordening (ex art 212 Gemeentewet), in de beleidsnota Gemeentelijke garanties en geldleningen 2014 en het Treasurystatuut 2014.

De Wet fido heeft het begrip “publieke taak” niet ingekaderd. Gemeenten bepalen zelf wat onder de publieke taak wordt verstaan.

Argumenten

De gemeente is verantwoordelijk voor onderwijshuisvesting van al het onderwijs op het grondgebied van de gemeente. Met Scholen aan Zee is een doordecentralisatie-overeenkomst afgesloten. Dat houdt in dat Scholen aan Zee volledig verantwoordelijk is voor de huisvesting en daarvoor jaarlijks een bedrag per leerling ontvangt van de gemeente. Scholen aan Zee is zowel juridisch als economisch eigenaar van het onderwijsvastgoed. Dat neemt niet weg dat de gemeente eindverantwoordelijke blijft voor de onderwijshuisvesting. In het geval de Stichting Scholen aan Zee failliet zou gaan, vallen onder de huidige lening de onderwijsgebouwen aan de bank. De gemeente zal in dat geval de gebouwen terug moeten kopen van de bank om aan haar verantwoordelijkheid voor het verlenen van onderwijs te kunnen voldoen. Bij het verlenen van een garantstelling met hypothecaire zekerheid vervallen de onderwijsgebouwen aan de gemeente.

Met de nu voorgestelde constructie verkrijgt de gemeente hypothecaire zekerheid van de onderwijsgebouwen van Scholen aan Zee. Dat betekent dat bij in het geval Scholen aan Zee niet aan de financiële verplichtingen kan voldoen, de gebouwen in eigendom terug vallen aan de gemeente. In de oude situatie zouden de gebouwen in eigendom aan de bank toekomen. Omdat de gemeente ten allen tijde zorgplicht voor het onderwijs heeft, zou in dat scenario de gemeente de schoolgebouwen moeten terugkopen van de bank of nieuwe schoolgebouwen realiseren.

Verder dient Scholen aan Zee jaarlijks een accountantsverklaring aan de gemeente te overleggen waarin wordt verklaard dat de instelling nog aan de oorspronkelijke toetsingscriteria (rating) van het ministerie van Financiën bij het aangaan van de garantstelling voldoet.

De financiële toets van het ministerie van Financiën komt overeen met de financiële toets van de gemeente, zoals beschreven in de nota Gemeentelijke garanties en geldleningen.

Maatschappelijke aspecten

Draagvlak

Conform de Referendumverordening gemeente Den Helder 2012 is het voorstel referendabel.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is voor dit voorstel geen onderwerp.

Financiële consequenties

Er zijn geen kosten gemaakt voor het uitvoeren van een externe toetsing van de garantstelling. De kosten voor de analyse kredietwaardigheid door het ministerie van Financiën zijn door Scholen aan Zee betaald. De kosten voor het vestigen van hypothecaire zekerheid komen ook ten laste van Scholen aan Zee.

Het risico van de garantstelling wordt afgedekt door het verkrijgen van hypothecaire zekerheid door de gemeente voor het gehele bedrag van de garantstelling.

Bij het toekennen of afwijzen van een gemeentegarantie of geldlening wordt door de gemeente een vergoeding bij de aanvrager in rekening gebracht. Deze bedraagt 0,25% over de (gegarandeerde) hoofdsom met een minimum van € 1.500 en een maximum van € 15.000, conform de beleidsnota Gemeentelijke garanties en geldleningen, 5.2 c. Voor Scholen aan Zee betekent dit een te betalen bedrag van € 15.000.

Verder dient Scholen aan Zee jaarlijks een accountantsverklaring aan de gemeente te overleggen waarin wordt verklaard dat de instelling nog aan de oorspronkelijke toetsingscriteria (rating) van het ministerie van Financiën bij het aangaan van de garantstelling voldoet.

Gevolgen risicoparagraaf

Door het verstrekken van de garantstelling zal het risicobedrag (zoals vermeld in de risicoparagraaf) met € 50.000 toenemen, berekend conform het Beleidskader Weerstandsvermogen en risicomangement. Dit bedrag wordt echter afgedekt doordat de hypothecaire zekerheid die de gemeente voor de garantstelling ontvangt een hogere taxatiewaarde heeft dan het bedrag wat door Scholen aan Zee wordt geleend. Verder ontvangt Scholen aan Zee een constante inkomstenstroom van het ministerie

Communicatie

Het voorstel is meerdere malen besproken met de directeur/bestuurder van Scholen aan Zee.

Realisatie

Na besluitvorming de Overeenkomst van garantstelling inzake een geldlening aan Stichting Scholen aan Zee tussen de Staat der Nederlanden (het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap), de gemeente Den Helder en de Stichting Scholen aan Zee te ondertekenen.

Na ondertekening van de overeenkomst van garantstelling zullen bij de notaris de volgende acties moeten worden uitgevoerd:

- de leningovereenkomst tussen het ministerie en Scholen aan Zee onder gemeentelijke garantstelling wordt geformaliseerd;
- de betaling door ministerie van geld ter aflossing van de bestaande lening;
- overschrijving van hypotheek van de huidige bank naar de gemeente.

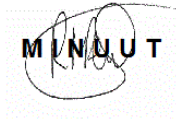
Den Helder, 8 januari 2019.

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
Koen Schuiling

A handwritten signature in black ink is written over a rectangular stamp that contains the word 'MINUUT' in bold, capital letters.

secretaris
Robert Reus

A handwritten signature in black ink is written over a rectangular stamp that contains the word 'MINUUT' in bold, capital letters.